

der ifølge sit kommissorium bl. a. havde til opgave at gennemgå de efter Grønlandskommissionens betænkning gennemførte nyordninger, blev spørgsmålet på ny draget frem, og der udarbejdedes efter ønske fra udvalgets grønlandske medlemmer en sammenlignende redegørelse for ordningerne af formandskabet i andre tilsvarende råd i Norden og foreliggende muligheder for en ændring af det hidtidige system. Redegørelsen stilledes til rådighed for landsrådet, og under en debat i rådets ekstraordinære samling i foråret 1964 blev det vedtaget principielt at gå ind for, at landshøvdingen fra valget i 1967 skulle afløses som landsrådets formand af en af dette blandt medlemmerne valgt formand.

Spørgsmålet udsattes til nærmere overvejelse i et nedsat udvalg, der i den ordinære samling i sommeren 1965 forelagde en betænkning, der tillige indeholdt forslag om oprettelse af et selvstændigt landsrådssekretariat.

I en herefter følgende debat bekræftede landsrådet den principielle vedtagelse fra 1964 og har herefter anmodet ministeriet om at udforme det til ordningens gennemførelse fornødne lovforslag.

Ministeriet for Grønland kan tiltræde det af landsrådet fremsatte forslag om, at dette i fremtiden selv af sin midte vælger sin formand, som værende i harmoni med den i Grønland siden nyordningen foregåede udvikling og som bedst stemmende med den position, som landsrådet har opnået gennem sin virksomhed og de for dets arbejde skabte traditioner.

Ministeriet for Grønland anser det samtidig for rigtigst, at landsrådets sekretariatsforretninger fremover varetages af et af rådet selv tilvejebragt sekretariat. Udover disse ændringer i landsrådets forhold kan det forventes, at der til gennemførelse af den af Grønlandsudvalget af 1960 foreslåede udvidelse af det kommunale selvstyre i løbet af det kommende år vil blive fremsat forslag om en række ændringer i de for kommunekasserne bestående regnskabsmæssige forhold. Indtil dette spørgsmål er nærmere afklaret, er det landsrådets ønske, at opgaverne i forbindelse med udarbejdelse og forelæggelse af budgetter og regnskaber m. v. for landskassen og kommunekasserne fortsat skal bestrides af landshøvdingen, uanset at de forvaltningsmæssige opgaver principielt er overført til landsrådets eget sekretariat. For den af staten herved ydede bistand til landsrådet forudsættes der som hidtil beregnet et vederlag, der optages på finansloven.

Den for landshøvdingen eksisterende pligt til at indberette til ministeren for Grønland, såfremt han mener, at landsrådet overskrider sine beføjelser,

foreslås opretholdt, og under hensyntagen hertil foreslås der gennemført en bestemmelse, hvorefter landshøvdingen har ret til personligt eller ved sin stedfortræder at deltage i landsrådets møder, ligesom det foreslås, at landshøvdingen snarest muligt officielt skal underrettes om de af landsrådet truffne beslutninger.

Ved revisionen af loven er det fundet naturligt, at en væsentlig del af de for landsrådets og kommunalbestyrelsernes virksomhed fastsatte bestemmelser, der har været indeholdt i henholdsvis anordningen om Grønlands landsråd og anordningen om styrelsen af de grønlandske kommuner, i lighed med ordningen hernede, indarbejdes i lovforslaget.

Efter henstilling fra landsrådet er der endvidere foretaget visse ændringer i reglerne om valg af medlemmer til landsrådet og kommunalbestyrelserne.

Bortset herfra tilsigtes der med forslaget ikke gennemført væsentlige realitetsændringer i forhold til de gældende regler.

Med hensyn til lovforslagets enkeltheder henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Bestemmelsen svarer til reglerne i den gældende lovs §§ 1 og 13, der af systematiske grunde er samlet i én paragraf.

Til § 2.

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 3.

Til § 3.

Bestemmelsen er stort set i overensstemmelse med reglerne i den gældende lovs § 4.

Til § 4.

Bortset fra visse systematiske ændringer findes tilsvarende regler i det væsentlige i den gældende lovs §§ 5 og 11, dog således at antallet af stillere i overensstemmelse med landsrådets forslag er fastsat til mindst 20, højst 25 imod nu mindst 5, højst 10.

Man har endvidere fundet det naturligt, at tidspunktet for valgperiodens begyndelse, der hidtil har været fastsat i kgl. anordning nr. 446 af 18. november 1950 om valg til de grønlandske kommunalbestyrelser og Grønlands landsråd, finder udtryk i loven. I overensstemmelse med landsrådets forslag er valgperiodens begyndelse fremrykket fra 1. juli til 1. maj.

Til §§ 5 og 6.

Bestemmelserne er i overensstemmelse med reglerne i den gældende lovs § 7, der dog af systematiske grunde foreslås opdelt i to selvstændige paragraffer, således at § 5 vedrører sager, hvori landsrådet har en egentlig besluttende myndighed, medens § 6 ved-